

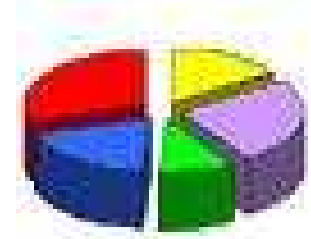

Az ökoszisztémát érintő károk

Készítette: Fekete-Kertész Ildikó
Ujaczki Éva

A fajeloszlás változása

- A fajeloszlás a változó klíma, vagy a környezetszennyezés következtében változik, az ellenálló fajok feldúsulnak, az érzékenyebbek kihalnak. Egyes ellenálló fajok (gaznövények, patkány, galamb, csótány, stb.) dominanciája akkora mértékű lehet, hogy a többi versengő fajt teljesen háttérbe szoríthatja.

Özönnövények

- Az inváziós- vagy özönnövények olyan, hazánkban nem őshonos növényfajok, melyek az emberi kultúrából kiszabadulva tömegesen terjednek és hatékonyabb növekedésük révén az elfoglalt új élőhelyekről az eredeti, rendszerint őshonos növénytakaró alkotóit kiszorítják. Eredetükre nézve lehetnek véletlenül behurcolt növények, de vannak "kultúrszökevények" is szép számmal, melyeket az ember termesztés céljából hozott be. Az emberi kultúra által alaposan átformált tájban a szigetszerűen fennmaradt természetközeli növénytakaróban komoly veszélyt jelentenek az inváziós növényfajok.

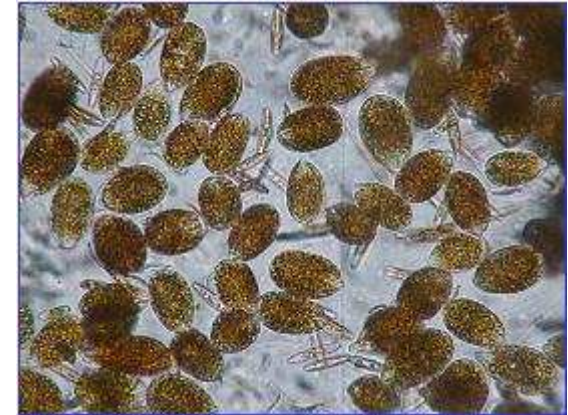

Inváziós fajok

- Az inváziós faj egy olyan faj, mely új betelepülőként képes az őshonos fajok közt megtelepedni és stabil részévé válik a táplálkozási hálózatnak, ezzel felborítva a korábban kialakult ökológiai egyensúlyt.
- Egy új faj érkezése az adott ökoszisztémába természetes jelenség és a legtöbb idegenhonos faj nem képes életben maradni vagy nem válik inváziós fajjává, az őshonos fajok közösségében stabil részese lesz a táplálkozási hálózatnak. Néhány esetben azonban mégis hirtelen és tömegesen képesek e fajok elterjedni, ezzel rövidebb-hosszabb időre felborítják a korábban kialakult ökológiai egyensúlyt. Hosszabb időtávon egy új egyensúlyi helyzet alakul ki, azonban addigra kiszoríthatnak őshonos fajokat (azáltal, hogy szűkítik az életterüket vagy ragadozójuk lesznek) amelyek kihalnak. Jelenleg az inváziós idegenhonos fajokat tartják a globális biodiverzitás-csökkenés második fő okának közvetlenül az élőhelypusztítás mögött. Az inváziós fajok minden szinten kedvezőtlen környezeti, gazdasági és társadalmi (pl. egészségügyi) hatásai vannak.

Veszélyes fajok elszaporodása

- A Ligur-tenger partjainál a fürdőzők között rosszulletet és lázat okozó mérgező algák veszélyeztetik a kagylókat és az emberi fogyasztásra alkalmas halakat is.
- A trópusi alga (*Ostreoptis ovata*) az állatok májába és izomszöveteibe hatol be. Elfogyasztásuk nem jelent közvetlen veszélyt az emberre, mivel a mérge koncentrációja meglehetősen alacsony. Fürdőzők tucatjai vonultak kórházba mérgezési tünetekkel. A betegek 39 fokos lázzal jelentkeztek a kórházakban, gyulladt, könnyező szemekkel, de rövid kezelés és megfigyelés után reggelre csaknem valamennyien elhagyhatták a kórtermeket. Az algák tengervíz szokatlanul magas hőmérséklete miatt indultak gyors szaporodásnak.

Környezeti katasztrófák

- Környezetvédők százai mentik az olajban fürdő madarakat és egyéb állatokat a Mexikói-öbölben történt olajkatasztrófa után, és a térségben ezrével telepítik át a teknőstojásokat a partra sodródó szennyezéstől. A kiömlő olaj hatalmas károkat okozott az öböl élővilágában, a pusztuló halakról, növényekről és a vízben lebegő mikroszkopikus élőlényekről nem is beszélve.
- A tengerek és tengerpartok élővilágának kényes egyensúlya több millió év alatt alakult ki. A mértéktelen halászat, különböző vegyi szennyezőanyagok, az olajszállító hajók rendszeresen bekövetkező balesete, mind hozzájárul a tengeri ökoszisztémák felborulásához. Sok partközeli helyen állat- és növényfajokban szegény víz alatti sivatagok alakultak ki.

Veszélyes fajok elszaporodása

- Az ember okozta klímaváltozásnak köszönhetően megváltozhat bizonyos növény- és állatfajok élőhelyének határvonala, elhelyezkedése. Az élőlények olyan területre vándorolnak, ahol számukra a legkedvezőbb körülményeket találják. Az óceánok, tengerek hőmérséklet-változásának köszönhetőe veszélyes cápa, mérges csiga-, és medúzafajok terjednek el. Szintén probléma a feketeözvegy pók elterjedése is a mediterrán területeken.

A klímaváltozás elősegítette veszélyes kórokozók terjedése

- A világ vadon élő fajainak védelmével foglalkozó szervezet, a Wildlife Conservation Society napokban közzétett új jelentésében tizenkét olyan kórokozót gyűjtöttek össze, amelyek a klímaváltozás hatására a jövőben újabb területeket hódíthatnak meg, egyaránt veszélyeztetve ezzel az emberi egészséget és a vadvilág állapotát. A "halálos tizenkettőnek" nevezett kórokozók között szerepel például a madárinfluenza, az ebola, a kolera és a tuberkulózis.

Felhasznált források

- <http://www.terebess.hu/tiszaorveny/vadon/ozon.html>
- http://hu.wikipedia.org/wiki/Inváziós_faj
- http://www.greenfo.hu/hirek/hirek_item.php?hir=11031
- <http://www.origo.hu/tudomany/20100716-az-olajkatasztrofa-merlege-eddig-l...>
- <http://www.google.hu/imgres?imgurl=http://bin.sulinet.hu/kornyezetvedele...>
- http://www.globalisfelmelegedes.info/index.php?option=com_content&view=article&id=258:hals-tizenkett-klvozeleti-a-veszes-kozerjedt&catid=29:egsgy&Itemid=52